

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Beliczey-ut 9. hova a lap szellemi részét illető közlemények
küldendőkNyiltterben egy sor közlési díja 50 fillér.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Főelölts szerkesztő:

Sámuel Andor.

KIADÓHIVATAL:

Beliczey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetési
pénzek küldendők.Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K.
Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 20 fillér.

Jogos-e a vámvédelem?

Irtá: MEZÖSSY BÉLA ország. képv. nyug. földműv.
államtitkár

Ha a szántóvető ember megmunkálja a fekete földöt és elveti az acélos búzát és az Uristennek mindenható kegyelme egy áldásos esztendő ad, vagy hogy ha egy tanya esendjében annak apraja nagyja feltő gondossággal felnevel egy-egy jószágot, egy tinót, vagy egy szépen sikerült csikót, hát minden fáradozás, minden szorgalom és az Uristen kegyelme sem elég még ahhoz, hogy a gazda anyagilag fejlődhessen és boldoguljon. Mert a boldogulás alapföltétele az, hogy annak a mezőgazdasági terménynek ára legyen. Az árát maguk a kereskedők sem szabják meg korlátlanul, ők is alá vannak vetve bizonyos tényezők befolyásának az árak megállapításánál. A leghatalmasabb tényező, amely a búzának és a gazda

álatjának árát megszabja, a vám. A vám tulajdonképpen adó, amit az ország határánál idegen országból bejövő minden métermázsza búzára minden drb. állatra kivetnek. Ha Ausztriát és Magyarországot együttvéve egy nagy vásárnak tekintjük, önként értendődik, hogy a vásárnak az alakulását szabályozni kell és kelleltnél több idegen áru lenyomja annak az árát, amit magunk termelünk. A vámvédelem tehát az árak szabályozására szolgál.

Hogy ez a szám mennyire jogosult arra nézve két érvel hozok fel. Az egyik az, hogy a magyar gazda az állami, községi és egyéb pótladók olyan tömegével van megterhelve, hogy ha külföldi árukat egyszerűen a nyakunkra szabadítanánk, ez kétségtelenül a magyar mezőgazdaság tönkretételét jelentené. A másik érvel a legutóbbi évek nagy parcellázásaiból vonom le. A legtöbb helyütt a kisgazdák igen

drágán jutottak a földekhez. Addig azonban, amíg a búzának, marhának, sertésnek nagy ára van, a szazezrekre menő kisgazdákat nem félttem. De abban a pillanatban, amint a vám hatásának elmúltával a régi idők térnének vissza, az ennek az új gazdatársadalomnak teljes anyagi pusztulását jelentené.

Azt mondják, hogy a vám tisztán és kizárólag a nagy urak érdeke. Hát ez egyszerűen nem igaz. A kisgazdának nem-e végpusztulását jelentené, hogy ha a tíz év előtti időre térnénk vissza, amikor 8 korona volt a rozsnek, 10 korona a búzának az ára?

Daránvi Ignácot illeti a főérdelem, aki nehéz küzdelemmel kivívta Ausztriával szemben, hogy az osztrák ipari védelemmel együtt a magyar mezőgazdaság is megkapta a maga jogos védelmét. Ezt a jogos védelmet jövőre nézve is követeljük magunknak, mert addig amíg a dúsgazdag, vagyoniilag hatalmas és erős osztrák ipar önmaga számára

TÁRCA.

A pupos.

— Irtá: David Margit.

Nap-nap után ott állott az ablakban a kis pupos diurnista és nézte az átellenes ablakot. Amikor a fáradságos napi munkából hazavanszorgott, ahelyett, hogy ledőlt volna kissé pihenni a pamlagra, odaosont esendően, mint a tolvaj az ablakhoz és bámulta az első emeleti leányszobába az ő tiltott paradicsomába. De mikor nem tud lemondani erről az egyetlen örömeről, hisz úgy sem vet vele senkinek.

Ott az első emeleten Ágotay miniszteri tanácsosék laktak: abban a fehér leányszobában pedig ott élt és uralkodott az ő

gyönyörűséges királynője, Ágotay Lilla. Oh, mert hogy csak a távolból bámulhatta ezt az édes szőke tündért, csak lopva vehetett reá egy-egy pillantást, mint a tolvaj?

Lassan, szinte észrevétlenül érte utol végzeté Eleinte kíváncsiságból nézegetett át a gazdag emberekhez és mikor észrevette, akkor már késő volt, tabla lett, nem tudott, de nem is akart menekülni. Néha a hivatalban hirtelen megkapta egy gondolat.

— Lilla, suttogta magában, Lilla.

— De hiszen örület, — az a bájos aranyhaju tündérr királynő, s én, én a pupos diurnista.

Ilyenkor gúnyosan felkacagott, s szána-kozva nézett végig esenevész, nyomorek alakján. Társai ijedten rebhentek fel a kacagásra és a fejükre mutattak. Lassan meg is egyeztek abban, hogy a pupos Getső Kál-

mannak meghibbant az agyveleje.

Néhanappján ajfélig is álldogált az ablakban Getső Kálmán és nézegette a fényesen kivilágított szobákban nyüzsgő, mulatozó vendégsereget. Közöttük pedig ott repdesett nőfőhöz ruhában, mint hópehely, a házikisasszony, a bájos Ágotay Lilla. Szép volt, okos és kedves. Körülrajongták, körülrepdestek a gavallérok a leányt, mint a lepkék a virágot. Sabultan, lázongó agygyal állott az ablakban akkor is a pupos, amikor az ő tündérének az elfjegyzését ilték meg nagy fényvel, pompával. Ő, mint szerette volna összemarcangozni azt a „másikat“, a boldog vőlegényt. Az könnyen elviselte volna a csalódást, kapott volna más lányt, hiszen szép, deli. De mikor ő neki mindene ez a hófőhöz virágszal.

— Hiszen örület, örület, hangzott újra

Jacobi antinicotin szivarkahüvely elsőrangu gyártmányok.
Jacobi extra szivarkapapír

Kapható Szarvasen: Sámuel Adolf könyv- és papírkereskedésben (Beliczey-ut 9. szám), valamint minden nagyobb dohánytözsdében.

követeli, addig az anyagilag gyenge, tökeszegény és vagyoni megerősödésre szoruló magyar mezőgazdaság a végpusztulás veszélye nélkül ezt a védelmet el nem engedheti.

De jogos álláspontunk dacára, mit láthatunk? Ausztria, valahányszor rossz termése van, telekiabálja a világot, hogy meg kell nyitni a román, a szerb határt, sőt ujabban már amerikai piacról is be akar hozni vám nélkül idegen árut. Az argentinai husbehozatait is csupán egy hajózási vállalat kedvéért sűrgeti.

Ily körülmények között megkell őriznünk a hidegvérünket és össze kell fognunk az osztrák mezőgazdákkal, mert a főntebb érintett törekvések az ő érdekeiket is egyformán sértik.

A magyar kormánytól is joggal remélhetjük, hogy ilyen fontos időkben ilyen nehéz viszonyok között bármily nagy nyomással szemben is, jöjjön az a nyomás kívülről, vagy felülről, a magyar mezőgazdaság érdekeit elejteni nem fogják, és különösen a mezőgazdasági vámvédelmet senki kedvéért fel nem függesztjük. Ha ebben a fellevesemben nem csalódom, akkor azt hiszem hogy az 1917-ig még hátralévő időszakban a magyar mezőgazdára szebb napok fognak virradni, és a magyar mezőgazdaság élni és erősödni fog.

Dr. Lengyel Sándor.

Tehát megint kevesebb egy emberrel, a ki magasan kiemelkedett

polgártársai közül. Nem csak testileg értem. Mert már külsője is szembe-tünő volt. Uri megjelenés, rokonszenves alak, kifogástalan modor, megnyerő társalgás, figyelmesség emberek és gyermekek iránt. Majdnem mindenkít ismert s ha ismerte megszólította, a szegénnyel szóba állott, a gazdagot csak a gazdasága miatt különösebben sohasem becsülte. A külsejéről akartam szólni s ime a belső embert rajzolom. Összeforrott benne a kettő. Olyan egyéniség volt, a ki zavarba sohasem jött semmi körülmények között. Egyszerűség és természetesség jellemezte mindenben. Az életnek a szertartásait semmibe vette, de a személye iránt való figyelmességet nemcsak kedvesen fogadta, de meg is becsülte és szívesen viszonozta. Az életet s az embereket nagyon sőt tán a kelleténél is jobban ismerte. S talán azért nem is vette őket komolyan. De talán semmit nem vett komolyan az életből. Élt sőt élvezte az életet, de semmi féle körülményektől el nem ragadtatta magát. S úgy vált meg az élettől is, nem szerette a hosszas bucsuzkodást, sietett tovább menni, minek az a sok ceremonia!

Menjünk s azzal vége.

S úgy ment el meghalni is! Minek bucsuzott volna szeretteitől? Hogy tovább fájjon nekik a távozása? Minek! Így hevesebben tört rájok a fájdalom, de hamarabb is elmúlik a sajnása s megmarad az a szerető csendes emlékezés kedveseiben is,

embertársaiban is, az az emlékezés, a mely tisztelettel, szeretettel veszi körül az elhunytat, mert életében munkával kereste s érdemelte ki a szeretet otthonában s a társadalomban embertársai között.

S nagyon sokan emlékezhetnek róla szeretettel és tisztelettel. A kasi-nónak pár évig alelnöke s a szarvasi munkapártnak elnöke volt.

Ügyvéd társai mind elismerték nagy eszét, jogász tudását s a gyakorlati élet rejtélyei és fortélyai iránt való fogékonyságát.

Hogy tudott mulatni az emberi gyarlóságokon és hiúságokon! S milyen jóízűen tudta nevetségessé tenni azt a túlzott önérzetet, a mely az életnek nehézségeit tudni, ismerni nem akarja.

S ime betelt végzete! Istennek akarata bucsu nélkül szólította el tőlünk, s így annál inkább sirathatjuk azt az embert, aki senkit sem bántott s kire soha senki sem haragudhatott igazán. Ez nyugalmassá fogja tenni pihenését is, a mely mindenki ítélete szerint méltó jutalma lesz! Béke poraira!

O.

Visszafejlődés.

Gyors léptekben halad előre az emberi kultúra a reális tudományok terén, az egyének belső életét illetőleg azonban csodálatos visszafejlődés tapasztalható. Az erkölcsi életben az emberek között beteges individualizá-

ajkairól a panasza. Ő és én.

Pedig a boldog vőlegény, a daliás huszárcapitány, Szemere Dénes szerette Ágotay Lillát. De hiszen ki ne szeretné volna ezt a leányt, aki maga volt a megtettesült báj és jószág.

Getső Kálmán nem bírta a forrongó lelkével, amióta Lilla eljegyezte magát. Amikor a vőlegénye karján kijött a kapun a leány, hányszor akarta magát a kövezetre vetni a lábai elé.

— De hisz nem fogja tudni ki vagyok, csupán megrémítem, s kiömlő vérem beszennyezi hófehér ruháját. De hát uram Istenem, mit tegyek, mit tegyek? vergődött a pupos. Azután egy álmatlan éjszakán megjött a mentő gondolat. Másnap délután titokzatos mosolytalán ajkán állított be Getső Kálmán egy előkelő papirkereskedésbe.

— Adja a legfinomabb papirost, amely boltjában kapható, — mondta a segédnek, aki gunyos nevetéssel tolta eléje a finom rokokó rajzokkal díszített ezüstszürke papirost, közben fitymálva nézegette végig a kopott ruháju, pupos emberkét.

. . . Alig várta Getső, hogy kincsével hazaérjen. Leült az asztalához és gyön-

geden végigsimitotta a papirost, majd pedig írni kezdett. Eleinte nehézkesen gyűltek a sorok a papiroson, később már csak úgy száguldott a tolla, az arca kipirult s a szemei, azok a beszédes, szomorú szemek csakugy sugárzottak. Alig bírta abbahagyni az írást. Azután elolvasta a levelet és könnyezett. Költeményt írt. Az első életében. És ez a vers nagyon jó volt. Mert ebben a törékeny testben gyöngéd, finom művészlélek lakott. Beleöntött ebbe a versbe mindent, ami benne élt, forrongott. Az üdvösséges első szerelem izzó fénye ömlött el az egész alkotáson.

. . . Ágotay Lilla az ablakmélyedésben ült. Varrogat, közben pedig ábrándozik egy kicsit a vőlegényéről.

A szobaleány belép és egy ezüstszürke levélkét ad át Lilliának. A leány kíváncsian forgatja kezében a levelet.

— Ismeretlen írás. Vajjon, ki írhatta. tünődik.

Az átellenes ablakban szegény Getső Kálmán irtózva takarja el az arcát.

— Hogy is mertem megtenni, én vakmerő, nyöszörgő.

Ott a fehér leányszobában elborult arc-

czal nézegeti a leány a levelet.

— Szerelmes vers. Ki küldhette nekem, a menyasszonynak? Ha elolvasom, tán nem vétkezem?

Az a pupos ember csak úgy remeg.

— Ha üszetépne, ha megneheztelne érte, nem élném tul.

Könnyek gyűlnek Lilla szemében, amikor a verset elolvassa, egy könnyecsepp ráhull a papiroson, s ő gondosan letörli kis batiszt-kendőjével, a levelet pedig elzárja a fiókjába — a vőlegénye levelei mellé.

— De szép ez a költemény, Istenem, beh szép! — sóhajtja és csodálatosképen nem is érez lelkifurdalást, amiért hogy idegen levelet őriz meg a vőlegénye levelei mellett. Mintha érezné annak a nemeslelkű szenvedőnek mélységes, tiszta szerelmét.

Az a szenvedő pedig zokogva imádkozik a szobájában.

Köszönöm én édes Istenem, hogy megengeded érnem ezt a nagy holdogságot. Az ő bársonyos ujjai végigsimogatták az én leveletem. Elolvasta a verset. Ő, az a könnyecsepp be megkönnyíti az én életem Golgotáját. Áldja meg az isten érte ezerszer — ezerszer.

ció kezd kifejlenni. A hajlam, az ájlagon felül emelkedésre, megvan minden egészséges ember lelkében s lehet-e nemesebb s magasztosabb emberi törekvés, mint az embertársak sokadalmából szellemi és erkölcsi nagysággal magasítani ki? De mert napjainkban éppen e kettő, szellemi és erkölcs van a legfogyatékosabb állapotban az enervált emberi társadalom tagjai birtokában s mert a beteges kapaszkodás napjainkban különösen nagymérvű, a legtöbb kitünni vágyó nem a tiszta szellem és nemes erkölcs szárnyain jut a magasba, hanem a megbofránkozást keltő romlottság szennyess hulláma dobja fel egy pillanatra, hogy később annál mélyebb hullámvölgybe süllyessze. Draszlikusan, de a rideg igazságnak megfelelően szólva, manapság sok a gazember s ami a legnagyobb baj, sokan vannak azok is, akik határozottan erkölcsi érzékükből kifolyólag rokonszenvezni tudnak-e gazemberekkel. A mindennapi élet hány erkölcsi roncsot dob ki a szenzáció szinpadára, szélhámosokat, sikkasztókat, elvetemült gyilkosokat, nagystilű haramiákat, a kik felé a nagyközönség rokonszenve sokszor szinte visszataszító melegséggel hajlik. S a bírósági ítélkezéseknél sokszor le-

Agotay Lilla elfelejtett mosolyogni. A völegénye gyöngéd, becéző szavaira, alig van válasza. Maga sem tudja, mi lelte. De ha kétségek marcangolják a lelkét, akkor előveszi az ezüstsűrke levélkéket és ezek az édes bubánatos versek megnyugtadják. A levelek pontosan érkeznek minden délután. A verseket úgy őrizi Lilla, mint a személynét. Éjjel, amikor nem tud elaludni, ábrándozik, álmodik, de nem a völegényéről, hanem az ismeretlen, édes szavu szomorú poétáról. Rémülten veszi észre Lilla, hogy a költő nagyobb helyet foglal el lelkében, mint hitte volna. A kötelességtudó leány iszonyu harcot vív önmagával, amikor a költő egy napon, nem bírva torrongó lelkének a tüzevel, egy isteni szép költeményben arra kéri, hogy szánja meg vergődését és engedje meg neki, hogy szentől-szemben láthassa.

„Három szál fehér liliomot tegyen az ablakába. Azután szívesen megyek a halálba, kárhozatba.“

És Agotay Lilla, a menyasszony, a kötelességtudó, erőslékű leány gyöngé volt, és a három fehér liliom ott virult az ablakában.

Getső Kálmán remegő szívvél, boldog mosollyal nézte, nézte a 3 szál fehér liliomot.

Tehát szeretsz, édes aranyhaju tündérem. Szereted a lelkemet. Ne félj, ne félj, nem lesz okod megbánni, hogy szerelmedet reám pazaroltad. Sohse fogod meglátni a pupos diurnistát. Tündérmagányfi maradok tovább is az emlékedben. Most pedig megírom az utolsó levelet.

hetetlen lélektani magyarázatokon alapuló igazságszolgáltatás gyakran a legvilágosabban igazolható gaztetteket hagyja büntetés nélkül. A hűn sulyos voltát enyhíthetik ugyan a mellékkörülmények, de hogy sulyos bűnök megtorlatlanul maradjanak, ezt csakis a jelen társadalom beteges erkölcsi fel fogásából lehetne megmagyarázni. Nemsokára egy divatját multa erkölcsi igazsággá törpül az emberi lélek ama nagyerejű hite, hogy az igaz boldogul s a gonosz elbukik. Mert hisz láthatjuk magunk körül a sok színészkedő, csuszó-mászó becstelen emberállatokat akik förtelmes arcukon a színjellem hazug lárváját viselik s lelkők a vérszopó vadak minden gázságával tömve van. Mosolyog a szemedbe, megédeskedik, végtelen finom s telt kebellet hirdeti „uriember“ mivoltát s ha tudnád, hogy e sima gazemberek közönséges modern haramiák. Mert hiszen csak a módszerük, az eszközük más, mint a közönséges haramiáké, de célok ez utóbbiakkal közös, nevezetesen mások javára törni, mások életérdekeit akadályozni meg alattomban, orozva. És ezeké a jövő s ezek fertőzik majd meg és teszik tönkre az emberi méltóságot. Próbáljon valaki nyíltan becsületesen, kérlelhetetlen szigorral törni ez emberi salakokra, még a félrevezetett jók is ellene fordulnak, hogy izgága, hogy durva, hogy közönséges. A társadalom eme erkölcsi züllöttsége élénk kifejezést nyer a tanuló ifjuság jellemalakulásában is. Van nem egy szomorú tapasztalatom erre vonatkozólag. A helyett hogy tanító és társadalom együtt működne az ifjuság nevelésében, sajnos, ellenkezőleg amit a pedagógus nagy fáradsággal felépit, azt a társadalom rongja le. Prédikálhatunk mi akármennyit annak a fertőzött lelkű ifjuságnak, a hátunk megett mosolyog mert hisz a körülötte nyüzsgő élet épen azt igazolja előttük, hogy csak furfanggal, ravaszsággal, ügyes színész kedéssel lehet könnyen és biztosan boldogulni. Augiász istállója nagyon szennyess, ember legyen, aki kisöpörje. Pedig ha így haladunk, a modern teljesen az állatias életű ösember nivájára süllyed, avval a külömbséggel, hogy míg az ösember állatbörben öltözve, köbaltával és durva fadoronggal gyilkolta embertársát, a mostaniak párizsi szabóknál készült szeszélyes ruhamaskarákban, glaszé kesztyűkben s szennyess lelkükben minden romlottságával esnek neki felebarátjuknak. Ha egyes ember nem képes e dekadenciát

megszüntetni, a természetes fejlődés azonban ki fogja emelni az emberi erkölcsöt a jelenlegi fertőzött. A társadalmi élet fejlődése a kitűzött iránytól bizonyos fokig eltéríthető ugyan, de természeti törvény alapján kerülő uton is csak arra a pontra fog törekedni, melynek neve: a tökéletesedés.

Ifj Krecsmárik Endre.

H I R E K.

— *Elhalálozás.* Mély megdöbbenést és általános részvétet keltett szarvasi ügyvédi kar egyik legkiválóbb tagjának, Dr. Lengyel Sándornak szept. hó 27-én d. e. 9 órakor Gyulán történt váratlan halála. Szept. 29-én d. e. temették el óriási részvét mellett s szebbnél-szebb koszoruk borították a korán elhunyt, jeles férfiú koporsóját. Végtisztességén megjelent a helyi társadalom színe java s vidékről is számosan. A lesújtott család a következő gyászjelentésben tudatta a megrázó hirt: özv. Dr. Lengyel Sándorné Kontur Ilona a maga gyermekei Ilona férj Rostoczil Richárd Arthurné, Sándor, Aranka, Béla, Ágneska, továbbá édes atyja Kontur József, veje Rostoczil Richard Arthur, unokája Rostoczil Richard Mária, valamint a kiterjedt rokonság nevében a legmélyebb fájdalommal tudatja forrón szeretett férjének, a legjobb apának ebesfalvi Dr. Lengyel Sándor ügyvédnek Gyulán, 1910. szeptember 27-én délelőtt 9 órakor, életének 52-ik, boldog házasságának 22-ik évében lesújtó hirtelenséggel történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai f. hó 29-én délelőtt fél 9 órakor érkeznek a szarvasi vasutállomásra, hol beszenteltetvén, a róm. kath. temetőbe vitetnek és örök nyugalomra tétetnek. Az engesztelő szent mise áldozat f. hó 30-án délelőtt 10 órakor fog a szarvasi róm. kath. templomban a Mindenhatóknak bemutatni. Kelt Szarvason, 1910. szept. 27-én. Az örök világosság fényeskedjék neki! A következő feliratu koszorukat küldték elhunyt koporsójára: Baráti kegyelettel: Nagy László és családja. Kegyelete jeléül a Schabatka család. Baráti kegyelettel: Dr. Mázor Elemé, és családja. A jó barátok: Dr. Déri. Kegyelete jeléül szerető bérmafia: Feri. Kegyeletéül: a Reitter csa lád. Felejthetetlen sógorunknak: Angyán család. Szeretett sógorának és nagybátyjának: Ilona és Noémi. Szeretett sógorunknak: Pali és Nelli. Vigasz-

talhatatlan llusod. Imádkozzál éreltünk Drága apuskánkknak szerető gyermekei. Isten veled: Bébi, Arthur, Mária. Felejthetetlen principálisomnak: Pollák Béla: a szarvasi jogásziifjuság: Dr. Lengyel Sándor ügyvédnek. Szeretett öcsémnek, illetve nagybátyánknak: Lengyel Béla és családja. Koszorut küldtek még: A járásbíróság, Iparosok egyesülete: A szarvasi ügyvédek stb.

— **Október 6.** mint értesültünk, a függetlenségi kör az idén is megünnepeli okt. 6-át s mint az aláírások tanusítják, az idén feltűnően nagy számmal jelentkeztek a társas lakomán résztvenni óhajtok. A vacsora este 7 órakor kezdődik s valószínűleg a még életben levő szarvasi 48-as honvédek is meg fognak-jelenni, hogy a vértanuk dicső emlékének együtt áldozzanak a fiatalokkal.

— **Szerkesztőváltás.** A Szarvas és Vidéke szakavatott és ügyes tollu szerkesztője állásától más irányu elfoglaltsága következtében kénytelen megválni s a lap további szerkesztését Krecsmárik Endre képezdei tanár fogja átvenni. A legközelebbi szám már az ő szerkesztésében jelenik meg.

— **Jegyzők közgyűlése.** A Békésvármegyei Jegyzőegyesület ez évi közgyűlését Csabán a városháza nagytermében tartja meg október 9-én d. u. 3 órakor.

— **Az iparos ifjuság önképző-körének zászlószentelési ünnepe.** A mai napra hirdetett zászlószentelési ünnep rendező bizottsága, illetve az ifjusági egyesület választmánya a zászlóanya özv. Lengyel Sándorné urnő mély gyásza iránti tekintetből elhatározta, hogy részvételenek az ünnepély elhalasztásával ad kifejezést. A gyászoló urnőt, ifjuság kegyes patronáját meghatotta ez a lojális elhatározás; tájékozva lévén azonban az iránt, hogy az ünnepély elhalasztása a siker nagy kockázatával járna, ama óhajának adott kifejezést, hogy az ünnepély tartassék meg. Egyben kilátásba helyezte, hogy helyettesítését dr. Salacz Aladárné urnő lesz szives elvállalni. Ezekhez képest az ünnepély programja akként módosul, hogy az iparos ifjusági kör helyiségében való gyülekezés után a menet dr. Salacz Aladár ur házához innen a templomba, majd a szinkörbe vonul. A program annyiban is módosul, hogy a zászlószentelési ünnepen a felavató beszédet nem dr. Dancs Szilárd ur, de Wihs Béla ur lesz szives elmondani. A nagyközönség fel-

kéretik, hogy délután fél 2 órakor gyülekezzenek ifjusági egyesület helyiségében avagy csallakozzék az innen kiinduló menethez. A kik a menetben résztvenni nem kívánnak pontosan fél 3 órakor jelenjenek meg a róm. kath. templomban, avagy 3 órakor a szinkörben. Az egyesületnek szánt szives jótékony adományokat a szegek beszerzéséveleg idejűleg a szinkörben veszi át és könyvelni el az egyesület pénztárosa.

— **Szüreti vakáció.** A tanítóképző növendékei szept. hó 26-és 27-én, a főgimnázium ifjusága pedig 27-és 28-án élvezhették a szüreti vakációt. Igen sokan hazautaztak eme két napra, annál inkább is, mivel helyben igen gyenge termés volt, meg aztán ezek az újabb divatu, tüskés drótkerítések különben is nagyon megnehezítik a diákság fesztelen szüreti ünnepségét. Milyen szép és holdog idők is voltak azok, a mikor a fürge lábú nebulokat a téli szezo irra szükséges körte, alma és szőlő díjtalan beszerzésénél nem igen zavarta más, mint a rövidlátó, rozoga lábú öreg csösz, a ki mindig egy félórával később érkezett a letarolt mezőkre.

— **Hazafias gyászünnepély.** A Szabad Lyceum okt. 6-án d. u. 5 órakor a főgimnázium Tornacsarnokában nagyszabásu hazafias gyászünnepet rendez. A falragaszok a napokban fogják közölni a teljes programot.

— **Az új iskola.** Impozáns épülettel gazdagoúik Szarvas. Az új iskola már csaknem teljesen elkészült s falai között nemsokára vigan fognak nyüszögni az iskolás gyermekek. Nem lehet indokoltnak tartani azok véleményét, a kik helytelenítik azt, hogy a hatalmas épület nem a város ama részére helyeztetett, a hol legkevesebb az iskola. Ez nagyon laikus izü vélemény. Ugyanis Szarvasnak három erősen fejlődő utcája van: a Belicey-utca, a Csáky-utca és, a Kosuth-utca. A diszes épületeket pedig ezen utcákban kell koncentrálni, mert hisz mit érne az új-iskola krakkóban, a hol talán 25 év múlva sem épülne melléje egy hasonló épület. Tehát a város utcáinak rendezését és fejlesztését egymaga nem segítené elő. De meg különben sem árt a mai gyermekeknek, ha iskolájuk minél közelebb van a templomhoz talán ennek is van egykis vallásérkölcsi jóhatása? Hát ha így több olyan gyermek fog kikerülni az iskolából, a kik mint emberek jobban meg fogják becsülni s méltányolni az önzetlen emberek érdemeit?

— **Kirándulás.** A helybeli ág. h. ev. Tanítóképző növendékei a szüreti vakáció első napján, hétfőn Kiss Sándor és Krecsmárik Endre képzői tanárok vezetése mellett egynapos természetrajzi és régészeti tanulmányi kirándulást rendeztek az Ó-szőlőbe. A Lómer halom közelében végzett ásítás újabb honfoglalás-korabeli 3 sír feslett fel, sőt másfél méter mélyen a kutatók bronzkori telep maradványára bukkantak. Az idő rövidsége lehetetlenné tette a telep tüzetesebb átkutatását.

— **Utóállítások.** A fősorozások tudvalevőleg a múlt év végén be lettek fejezve. A fősorozások tartalma alatt utóállítások — természetesen — nem tartattak. A vármegye alispánja az utóállítások megartatása tekintetében már intézkedett és pedig aként, hogy október és november hónapokban, tekintettel a fősorozástól távol maradt hadkötelesek nagy számára, három utóállítás tartatik és pedig az említett hónapok 4, 12. és 25. napjain. December, továbbá a jövő év január és február hónapjaiban, minden hónap 21-én tartatik utóállítás. Megemlítjük, hogy az utóállításokon, amelyeknek helye Békéscsaba, nemesak Békésmegye, hanem Csanád és Csongrádmegye hadkötelesei is előállítatnak.

— **Ifjusági ünnep.** Ugy a Tanítóképző, mint a főgimnázium ifjusága lélekemelő ünnep keretén belül áldozik a vértanuk emlékének. A tartalmas műsorok bizonyára szépszámmu ünneplő közönséget fognak összehozni. Ugy halljuk, hogy az ifjusági dalkör 6-án este 7 órakor fáklyás menettel vonul végig a város főbb utcáin s hazafias gyászdalokat fog énekelni. A kegyeletnek ez a nemes [megnyilvánulása a tanulótság dicséretére méltó, lelkes hazafias érzelmét bizonyítja.

— **Kóbor cigányok.** Szentandrás község határában Szabados Gergely tanyáján kóbor cigányok betörték és nagymennyiségű ágyneműt, 27 korona készpénzt és füstölt disznóhúst loptak el. A csendőrség erélyes nyomozást fejt ki, hogy a kóbor karavánt elfogja, de eddig semmi eredményt nem értek el, mert a cigányok nyomtalanul eltűntek.

— **Zavart okozó reklámtábla.** A vasúti állomásokon nagy zöldtáblákon reklamirozzák a Szarvas-szappant. Természetesen ezen a táblákon csak a „Szarvas“ szó kiabál, míg a többi szöveg és a szarvas védjegy alig észrevehető. A Máv. jóvoltából idekerült táblák hogy az utazó közönségre

mennyire kellemetlenek, mi sem igazolja jobban, mint egy csapat nagyváradi munkás kalandja, akik Szarvasra utaztak mint kubikmunkások a szarvasi ármentesítő társulat által létesítendő munkákhoz. A jó emberek soha sem jártak Szarvason, így aztán megesett velük az a szomorú história, hogy Gyulán egyikük megpillantotta a reklámtáblát, cihelődni kezdett és így szólt:

— Itt volnánk!

— Hol?

— Hát Szarvason. Ott van a tábla.

S mind, valamennyien szép sorba kiszállottak és befelé indultak a városba. Mikor a törvényszék elé értek, csak akkor tudták meg, hogy tévedésből Szarvas helyett Gyulára érkeztek.

Jó volna ezeket a reklámtáblákat kissé dugottabb helyen tartani, mert az egyszerű embereket így hamarosan tévedésbe ejthetik.

— **Lapunk zártakor** értesültünk a Szabad Lyceum tartalmas október 6-iki programjáról, melyet nagyon is érdemesnek tartunk arra hogy a hazafias közönséggel közöljük.

A gyászünnepély műsora:

1. Hymusz. Éneklí a férfi dalkar.
2. Ima a vértanukért, mondja: Moravcsik József s lelkész.
3. Elnöki megnyitó: tartja Krecsmárik Endre képzői tanár, lyceum elnök.
4. Ünnepi beszéd. Mondja: Kovács János, Szarvas nagyközség bírája.
5. Hervadás. Szavalja: Zolnay Márton.
6. Emlékezés a vértanukról. Felolvassa: Benzur Mihály tanító, lyceumi titkár.
7. Alkalmi dalok. Éneklí: Liska Mihály, harmoniumon kíséri: Rohoska Jenő tanító.
8. Szózat. Éneklí a férfi dalkar.

Színház.

A Szinügyi bizottság határozata.

A szarvasi színügyi bizottság, mint már megírtuk színházunkat a jövő szini évadra egyhangulag minden pályázat mellőzésével ismételten Mariházy elsőrangú, derék, szimpatikus társulatának adta ki. Ezen határozatát a színügyi bizottságnak még akkor sem tennénk a fölülvizsgálat tárgyává, ha még nem lett volna szerencsénk közelebbről Mariházy társulatát megismerni akkor sem, ha mint előttünk egészen új társulat kívánt volna bevonulni. Nemcsak azért, mert a színügyi bizottság tagjaiban különösen azokat látjuk, akik Szarvason a vezetőszerpet viszik és akik mint egy társadalom kiválasztott és oda állított képviselői elsősorban hivatvák ítélkezni egy kulturmissziót teljesítő intézmény ereje felett, hanem azon okból is, mert egy

oly jeles társulati névsort, amelyet Mariházy direktor biztosított, mindenkör a legszivesebben üdvözölni lehet. A színügyi bizottság egyhangú határozatával, szembe helyezkedni, értelmellenség, sőt komikus, gyászos, nagyképi állásfoglalás, amelynek lehet rejtett, kicsinyes érdek célzata, de semmiesetre sem a szarvasi közönség művelzetének biztosítása. A szarvasi színügyi bizottság, tagjairól, akik a szarvasi társadalom legelső kapacitásai, föltételezni akár helytelen ítélőképességet, akár rossz ízlést vagy bármilyen gyanus szándékot, egyenesen szótudatlanság részegség. A szarvasi színügyi bizottság határozata a szarvasi bizottság határozata. A szarvasi publikum a legnagyobb, a legigazibb örömmel veszi a hírt, hogy a jövő szini szezonban ismét Mariházy társulatának művészetében gyönyörködhetik, hogy viszontláthatja azt a társulatot, melynek élén áll egy országos hírv. országszerte dédelgetett ünnepelt nagy művésznő, egy Turchányi Olga akihez hasonló nagy kvalitású művésznőt soha állandóan nem szerződteletett egyetlen egy társulat sem, amely Szarvasra bevonult. A szarvasi mű-

pártoló publikum a legőszintébb megelégedésének, a legnagyobb mértékben kilüktető szeretetének adott kifejezést Mariházy társulatával szemben, amikor csak nem mindig, rég nem látott telt házakal biztosított részére, amikor a közönség egyenes, meleg óhaja volt, hogy ez a társulat a rendes szini szezonot meghosszabítsa. Határozott örömmel fogadja tehát a szarvasi közönség, a szini bizottság határozatát, amely Mariházy visszahozatala mellett szól annál is inkább, mert volt már része abban, hogy egy ki nem ismert társulat ült a nyakára. Ama határozattal pedig, hogy a jövő évi szini idény május 15-től június végéig terjedjen, a régi szokás nyitattik fel és ezt a beosztást is helyesléssel fogadjuk, mert színházunk ez időben a használatra sokkal alkalmasabb.

Kiadó.

Kossuth utca 44. szám
alatt egy butorozott szoba.
o o kiadó. o o

Van szerencsénk a mélyen tisztelt közönség nagybecsű tudomására adni, hogy a csabai-uton, a Grexa-féle **gőzmalomunkat** téglagyár mellett

ujjonnan a legújabb hengerekkel, dara és derce tisztító gépekkel, rentábel nemzeti buza tisztítókkal és a legújabb szerkezetű sikszitákkal felszereltük és átalakítottuk.

A műalmi sikszitákon, dara és derce tisztítókon **O - S** osztályba tetszés szerint osztható, **kereskedelmi liszt őrlését ugyan olyan várn mellett, mint Szarvason bármely malomban elvállaljuk**, minden őrlőnek a lisztjét és a korpáját visszamérjük, a **teljes súlyt kiadjuk** és felelünk, hogy semmiféle **visszaélés nem történik**.

Üszkös, vagy bárminemű piszkos, magos buzát koptatóink teljesen kitisztítják.

Liszt, korpa, mindennemű kukorica és árpa dara kisebb és nagyobb mennyiségben kint a gőzmalomba ugyszintén a társtulajdonos **Meitner Sománál** a Beliczey-uton levő üzletében **jutányos áron** bármikor **kapható**.

Törekvésünk **szolid és pontos** kiszolgálás mellett az igényeket minden irányban kielégíteni, minden gazdát egyenlően érdeklő vállalatunk támogatását kiérdemelni.

Készséges szolgálatunkat ajánlva maradunk

3—5

teljes tisztelettel

Hanus és Meitner.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy helyben özv. Leszich Kálmánné **órás és ékszerész üzletét átvetttem**

a Réthy-féle házban s a mai kor igényeinek megfelelően berendeztem. Elvállalok szakmámba minden előforduló különleges ésközönséges órajavitásokat u. m. Gramafon, Időjelző, ütő és ébresztő zsebórákat, továbbá ékszer és látszer javításokat a legjutányosabb árban vállalom, minden rendes vevőmnek a villamoscsengő kezelését díjtalanul végzem. Kérem a nagyközönség szives támogatását.

Tisztelettel

özv. Leszich K. utóda

Schäger János

műórás és ékszerész.

Eladó motorok.

Két alig használt motor eladó, egyik 20, másik 30 lóerős. Üzemben megtekinthető. Cím a kiadóban.

Német nyelvből

alapos oktatást ad Weinberger János nyugalmazott tanító, II. kerület Szent István Király-utca 306. sz. 3-4

Szép Márton

műorás a Buck-féle házban óra-javító üzletet nyitott.

Kéri a jöszivűek pártfogását, mert dolgozni akar s ha munkát nem kap nyomorék lábaival elpusztul.

Haviszkelet

akinek éjjel-nappal szüntelenül viszketégsége van s nyugalmát, alvását és sokszor társadalmi létét veszélyezteti, az szánlatra méltó. Ambár ez csak bőringerlésre mutat, mégsemin létezik eddig oly szer ez ellen, ami ennek a kínos helyzetnek véget vetett volna. Hetek sőt hónapokon át ezen hajban szenvedők létségbe vannak esve, testileg s lelkileg megtörve, képtelenek társaságban mozogni. Sokszor csak egy kis pontot képez a bőrön, amely rettenetesen viszket s a vakaró ujját önkívületienül magához készíti. Ez rendszeren a kezdete s rosszabbodó viszketégre vezet. A viszketégség okai még eddig nem lettek kiutatva, miután azonban a betegség jeleinek tekinthető, **ugy minden ilyen esetben amugy is az orvosi tanácsra kell hallgatni.** Sok orvos s viszketégbetegek különösen hangsúlyozzák a **Zucker-féle szabad. gyógyszerzappan** kedvező s gyors hatását. A vastag fehér hab ezen szappan által előírás szerint alkalmazva, azonnali enyhülést s a viszketégség beszüntetését hozza magával, úgy, hogy végre teljesen elmúlik. Ezen idegbántó bőrbajt a **Zucker-féle szabad. gyógyszerzappan** segítségével egyszerűen s a legnagyobb reményvel el lehet távolítani.

A megrendelésnél a következő különbségekre kell figyelni:

Zucker szabad. 35%-os gyógyszerzappanja a leghatásosabb s legnagyobb. Darabja 2 kor. 50 fill.

Zucker szabad. 15%-os gyógyszerzappanja, hatásában s mennyiségben gyengébb. Darabja 1 kor.

Ehhez való **Zucker-kréma** (zsírtalanító) a bőrkéremek gyöngye. Egy tubus ára 2 kor. 50 fill., kis tubus 1.25 kor.

Kapható:

Mezőtúron: Göllner Hugó, gyógyszer-tárában.

VÉDJEGY

KRISTÁLYLIMONÁDÉ ÉS LEGYŐZŐSÉNY

Globus

Fém tisztítókivonat

jobban tisztít mint mindenféle más.

Fém tisztítószer

MAZURA VILMOS

cserépkályhái a

legjobbak

Kapható:

SZARVASON
az Árpád szállodával szemben.

Javításokat
jutányosan
3-10 elvállalok.

Fiók

UJ

varrógép, kerékpár
és beszélőgép üzlet

Fő üzlet Orosházán

6-6

Tudomására hozom a. n. é. közönségnek, miszerint **Szarvason az Árpád szálloda épületében** Ifj. Kovácsik Károly ur fűszerüzlete mellett, amai kor igényeinek megfelelő

Varrógép, kerékpár és beszélőgép fiók üzletet nyitottam, amelyben elsőrendű

Singer és különféle szerkezetű elsőrendű Német és Magyar gyártmányu gépeket tartok raktáron, a melyeket olcsó árban kedvező részletfizetés mellett árusítok.

Minden varrógép jó ságáért 5-től 10 évi jótállást vállalok, ha nevezett idő alatt a gép hibásan dolgozna, kötelezem magamat azt díjtalanul megjavítani.

Minden fajtájú varrógép, kerékpár és beszélőgép alkatrészeket is tartok raktáron, úgy szintén nevezett gépek javítását is elfogadom és azokat saját műhelyemben szakszerűen kijavítom.

Géphimzésben és szabászatban a vevők ingyenes alapos oktatást nyernek.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri tisztelettel

Lübek Jakab

Elsőrendű gyártmányok!

Poralakban előállított limonádé.

Egy adag 6 fillér. — Touristadoboz 12 adaggal, zsebben kényelmesen hordható alakban 80 fillér.

Kirándulásokon, sport-tourákon, hadgyakorlatokon kitűnő szolgálatot tesz. Bármely vízben oldva kitűnő limonádét ad.

Készíti: KERTÉSZ ERNŐ gyógyszerész kristálylimonádé gyára Szabadkán.

19-25 Kapható: **Pletenik Józsefné** urnőnél Szarvason.

Rendelés szerűen készült mindenfajta

felső kabátok
téli kabátok
városi bundák
gazdasági bundák
szalon öltönyök
fiuruhák
angol sacco öltöny

Elsőrangú szabás és munka jutányos árak

DEUTSCH F. KÁROLY ES TÁRSA

főfiszabóknál

Budapest, IV., Ferencztek-tere 2. szám.

21-02

: Egy teljesen új üzleti :

roló ajtó

és egy

roló ablak

szabadkézből

jutányos áron

eladó.

— Cím a kiadóban. —

Húszár Á.

lakás, butorozott szoba, üzlethelyiség
jövőrosi és vidéki ingatlan vétel-ela-
dási és hirdetési irodája, **Budapest,**
Zrínyi-utca 1. Gresham palota.
Külön osztály ingatlan, birtok, fővá-
rosi házak vételére, eladására, cserére.
Ezenkívül mindennemű ügyben 5 kor.
előleges beküldése mellett utbaigazi-
ást, felvilágosítást ad. E célra külön
információs osztálya van. **Válaszbé-**
lyeg. Legmegbízhatóbb vállalat. Első
rangú ajánlatok.

Fióküzlet: Szarvason, Bazár-épület 1. szám.

Van szerencsém értesíteni, hogy

Mű- és selyemfestő vegyészeti ruha tisztító intézetemet

ujjonnan, *villany és gőzerőre* a legújabb gépekkel ren-
deztem be, ami által olyan kellemes helyzetbe jutottam,
hogy a *ruhafestészetet és a ruhatisztításokat az ed-*
digi áraknál jóval jutányosabb árak mellett és
a legmagasabb igényeknek is megfelelőleg, a legszebb
kivitelben készíthetem el.

Amidőn ezeket b. tudomására adni bátorkodom,
további b. pártfogását kérve maradok

kiváló tisztelettel

Moldvay István

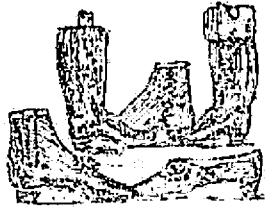
első orosházi mű- és selyemfestő
vegytisztító intézet tulajdonosa.

Fióküzlet: Szarvason, Bazár-épület 1. szám.

3—10

Fióküzlet: Szarvason, Bazár-épület 1. szám.

Fióküzlet: Szarvason, Bazár-épület 1. szám.

Czipész üzlet

Fiók Gyoma. SZARVAS. Fiók Kondoros.

Hibás lábaknak a legipszelését elvállalom. Utána helyes czipők műizléssel készíttetnek el.

Elsőrendű czipészüzlet (az Árpád bazár helyiségben), a hol a legjobb anyagból műizléssel készített modern szabásu czipők kaphatók.

Megrendelések a láb természetes felvétele után (új eljárás) különös gondtal és izléssel készíttetnek el.

Magyar, angol és francia szakismerettel dolgozem, miután a Nagy Mélt. Magyar Kir. Kereskedelmi kormány támogatása révén tanulmányoztam a czipészeti technológiáját, miből jeles eredménnyel vizsgáztam.

Tiszta, finom és modern munka az irányelvem.

Kérem a nagyrabecsült közönség kitüntető pártfogását

SZÜCS JÓZSEF

czipész mester.

A legjobb gummisarkok, krémek, selyemfüzők minden színben, cipő sámfák nagy választékban kaphatók.

Ludtalpbetét faragását eszközlöm, ugyszintén rendes talpbetétek, parafagyökér és remezből kaphatók.

**Nagysád
imádom**

Önt!

Jó meghallgatom és elhiszem ha vesz azokból az illatszerekből melyek LITAUSZKY PÁL fodrász üzletének kirakatában láthatók.

Használt szőlő karó

szabadkézből

**jútányos áron
eladó.**

— Cím a kiadóban. —

Azonnali szállításra:

I-ső rendű bükkhasáb tűzifa. 166 kor.-ért
II-od oszt. vegyes dorong és hasábfa. 146 kor.-ért
kapható 10.000 klg.-ként a szarvasi állomásig fűvar-
dijmentesen szállítva

Seidner Bernát és Fia

fatermelési cégnél

BERZOVA Arad megye.